Rumeyn ®
Timişoara
LABORATORUL DE PRODUSE NATURALE "RUMEYN"
Str.L.Blaga nr 3, Tel: 096-13 06 75
TIMISOARA

Rumeyn
unguent

* antireumatic
* antiinflamator
* antialgic
* epitelizant

Extract selectiv din planta Rumeioara (Phytolacca americana L.). Conţine saponine şi lecitine specifice.

Hipericin
crema

* antiseptică
* cicatrizantă
* epitelizantă

Realizată din extracte naturale, vitamine şi tetraciclină bază

1986 Medifila ROMANIA

Gruparea de Filatelie Tematica
Crucea Rosie-Medicina

Medifila

Buletin informativ trimestrial

Din cuprins :

-Serviciul sanitar militar austro-ungar în primul război mondial
-Prima anestezie cu eter la Timisoara
-Medicina si timbrele nespostale
-Biblioteca W.Stiern- SUA
-Bere vin si miere
-Kossuth Zsuzsa
-Cartofilie
-Marcofilie
-Noutăti

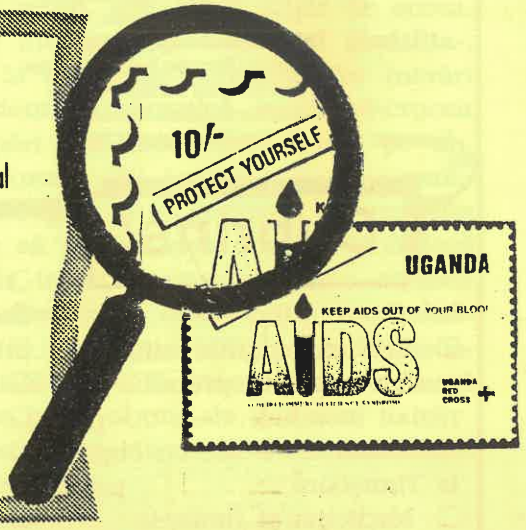

Nr.2(18)/1994

Editori:

Dr.Dan Dumitrașcu
Str.Dragalina 2-5
3400 Cluj Napoca
☎ 064-18.66.15

Dr.Marius Mărginean
P.O.Box 8-727
1900 Timisoara
☎ 056-18.15.84

Comitetul de conducere al Gruparii de Filatelie Tematica Crucea Rosie-Medicina

Presedinte activ: Prof.Dr.Ing.George Arghir, Cluj
Presedinte fondator: Dr.Nicolae Pavlidis, Piatra Neamt
Vicepresedinti: Conf.dr.Doru Talos, Cluj
Dr.Ion Marinescu, Bucuresti
Dr.Răzvan Panaitescu, Timisoara
Membrii: Dr.Aurel Cletea, Brasov
Dr.Marius Mărginean, Timisoara
Prof.dr.Radu Georgia, Cluj
Ec.Constantin Pardansci, Cluj
Dr.Valeriu Neaga, Bucuresti
Col.dr.Gheorghe Sanda, Bucuresti
Lt.Col.Victor Surdu, Cluj
Dr.Flor Strejnicu, Cisnădie
Secretar: Dr.Dan Dumitrascu, Cluj

Comitetul editorial:
Dr.Pavel Belc, Constanta
Dr.Valeriu Neaga, Bucuresti
Conf.dr.Doru Talos, Cluj
Dr.Marian Ghinea,Ploiesti

Tehnoredactare computerizată:
Dr.Marius Marginean, Timisoara

Cuprins:

❑ Serviciul sanitar militar austro-ungar în primul război mondial p.4
❑ Prima anestezie cu eter la Timișoara p.14
❑ Medicina și timbrele nepoștale p.18
❑ Biblioteca W.Stirn din Bakersfield p.21
❑ Bere, vin și miere . .p.23
❑ Kossuth Zsuzsa . . p.25
❑ Șarpele lui Esculap. p.27
❑ Cartofilie p.28
❑ Marcofilie p.29
❑ Revista revistelor . . p.32
❑ Noutați p.34

Cuvânt introductiv

Noul nostru număr nu apare sub auspicii prea bune. Tarifele poștale intrate în vigoare la 1 aprilie, fără glumă, afectează fără milă filatliștii. Nu doar că va trebui să ne reducem corespondența, dar traficul poștal intern se va reduce cantitativ, cel puțin tranzitoriu, ceea ce va diminua și numărul de obiecte colectabile.

Văzând un program la ARD despre un concurs de mărci false (de fapt umoristice, bucățele de hârtie sub formă de mărci, lipite pe scrisori, expediate organizatorilor concursului și circulate efectiv), ne vine să propunem și cititorilor noștrii această șotie în detrimentul poștei. O merită ! Poate se dorește ca numeroasele colițe cu nominal de peste 1500 lei să poată fi utilizate mai des pe corespondență, mai știi ?!?

Chiar și în aceste condiții, sau poate chiar de aceea, ne face plăcere să anunțăm inaugurarea **«Colecției Medifila»**, prin care dorim să punem la dispoziția tematicienilor lucrări de întindere mai mare, evident cu tematică medicină-crucea roșie. Sperăm să putem tipări 3-4 asemenea lucrări pe an, fiecare de cca. 30-50 pagini format A5. Autorii care au asemenea lucrări de publicat sunt rugați să ia legătura cu redacția noastră. Sperăm ca în timp să putem crea o mică bibliotecă utilă pentru cei interesați de tematica noastră. Luna aceasta va apare prima lucrare: **«Ștampile ocazionale medicină-crucea roșie România»**, autor dr.Marius Mărginean, Timișoara, lucrare ce prezintă o listă de 435 ștampile cu această temă (42 pagini). Lucrarea se poate obține de la autor.

Așteptăm în continuare sugestii de la Dumneavoastră, articole și propuneri de sponsorizare.

Lectură plăcută !
Comitetul de conducere

Serviciul sanitar militar austro-ungar în primul război mondial (1914-1918)

Foarte accesibile, mai ales în zona Ardealului, sunt corespondenţele militare austro-ungare din Primul Război Mondial. Dintre acestea, de un interes aparte se bucură cele legate de unităţile şi instituţiile sanitare. Totuşi, datorită lipsei informaţiei, mulţi colecţionari întâmpină dificultăţi în sistematizarea şi interpretarea materialului. Acest articol doreşte să ofere câteva îndrumări generale în acest domeniu, fără pretenţia de tratare exhaustivă, asupra anumitor aspecte urmând să se revină în amănunţime.

Similar întregii corespondenţe militare austro-ungare şi piesele la care ne referim prezintă câteva caracteristici:

❶ **Scutirea de taxe** (lipsa mărcilor poştale)- atât pentru militarii de pe front sau din spatele frontului, cât şi pentru cei bolnavi sau răniţi internaţi în unităţi sanitare. În principiu, inscripţia manuscrisă "**Poşta de campanie**" (**Feldpost** sau **Taboriposta**) şi aplicarea sigiliului unităţii sau

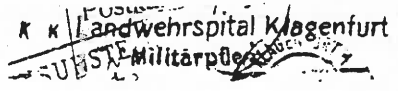

Fig.1

Fig.2

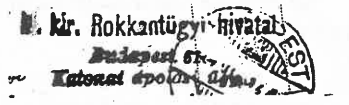

Fig.3

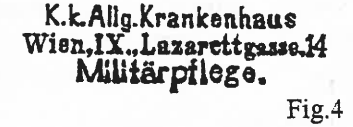

Fig.4

spitalului de expediţie erau suficiente pentru atestarea scutirii de taxe. In unele cazuri, pe corespondenţe din spitale, apar aplicate ştampile suplimentare care întăresc acest lucru şi anume: "**Militärpflege**" (mai rar "**Krankenpflege**") ± "**Porto-frei**", respectiv "**Kátonai ápolási ügy**"± "**Portómentes**", ceea ce înseamnă, în germană şi maghiară: "**Îngrijirea** (în sensul de asistenţă medicală) **militarilor**" ± "**Scutit de porto**". Uneori aceste indicaţii sunt integrate în textul sigiliului (vezi fig.1, 2, 3,4). Rareori apare o stampilă chiar cu indicarea decretului privind scutirea de taxe, în ambele limbi. Varianta maghiară semnifică "**Scutit de taxă pe baza ordinului Ministerului Comerţului nr.70975/1914 în probleme de sănătate**". Ştampila austriacă, asemănătoare, se referă la decretul Z2399 (hotărârile s-au luat deci separat de ministerele celor două state din Monarhia Dualistă).

❷ **Cenzura** era efectuată la nivelul unităţii/instituţiei de expediţie, fiind atestată tot prin aplicarea sigiliului administrativ şi eventual prin semnătura cenzorului (rar). Uneori indicaţia "Zensuriert" era inclusă în textul sigiliului (fig.5,6) sau aplicată cu o ştampilă separată (fig.7).

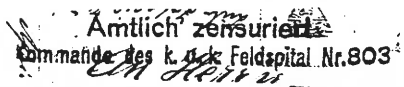

Fig.5

Fig.6

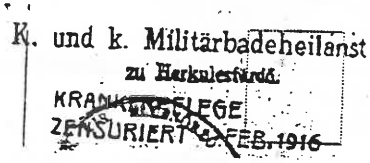

Fig.7

❸ **Ştampila poştală** de expediţie este fie civilă (în general pentru spitale), fie de poştă militară (în cele două variante, austriacă: **FELDPOSTAMT**, **HAUPTFELDPOSTAMT** şi **ETAPPENPOSTAMT** şi maghiară: **TÁBORI POSTAHIVATAL**.

TÁBORI FÖPOSTAHIVATAL şi **HÁDTAPPOSTAHIVATAL**, în ambele cazuri fiind vorba de : "Oficiul poştal de campanie", "Oficiul poştal principal de campanie" şi "Oficiul poştal de etapă"). Uneori ştampila poştală poate lipsi. Sunt cunoscute doar câteva ştampile poştale cu numele unui spital sau sanatoriu încorporat (vezi § VI).

Prezentarea în continuare a materialului colecţionabil se va face înregistrând diversele tipuri de sigilii (ştampile administrative) ale unităţilor sanitare, ele fiind cele care permit identificarea, individualizarea şi clasificarea unei corespondenţe poştale.

I. SERVICIUL SANITAR DE FRONT

Vom analiza unităţile militare în ordine ierarhic crescătoare:

Sigilii sanitare apar doar la nivel de **bătalion**. Aici există "**Centrul de adunare al bolnavilor**" (**Krankensammelstelle**) deservit de sanitari şi brancardieri. In fig.7A este ilustrat sigiliul unui astfel de centru de la Bat.39 Landsturm (miliţii).

Fig.7A

La **regimente** existau deja medici. De obicei aceştia sunt indicaţi doar în adresa manuscrisă (de ex.: "**seged orvos**" = medic ajutător/secund), foarte rar se găsesc sigilii ale medicilor şefi/primari de la regimente (fig.8: medicul şef al Reg.315 Honvezi, din Div.70 Honvezi transilvăneană).

La nivel de **brigadă** se întâlneşte "**Instituţia sanitară**" (**Sanitäts-Anstalt**, în fig.9 de la Brigada 79 din Budapesta). Mai rar aceasta deservea 2 brigăzi comasate (combinate), în

acest caz sigiliile au textul "**K.u.K.KOMB.BRIG.SAN. ANST.12/83**" de exemplu.

Fig.8

Fig.9

K. u. K. BRIG. SAN. ANST. No. 79

Fig.10

Fig.10A

K u. k. Div. San. Kol. Nr. 43.

La **divizie** serviciul sanitar pare a fi fost organizat sub două forme:

- "**Instituţia sanitară divizionară**" (**Divisions Sanitäts Anstalt**) vezi fig.10 pentru Div.20 Inf.din Oradea;
- sau "**coloana sanitară**" (**Sanitäts Kolonne**), cu sarcini inclusiv în transportul materialelor sanitare, de obicei în căruţe. La diviziile de infanterie ocazional apare specificarea "**Infanterie**" în sigiliu (dar în general acestea sunt simple, ca în fig.10A, pentru Div.43 din Cernăuţi), la cele de cavalerie se face întotdeauna specificarea, de ex.: "**K.u.K.Kavallerie San.Kolonne No.10**".

Corpurile de armată (CA) subordonau două tipuri de spitale:

- Spitale de campanie ("**Feldspital**"), indicate codificat în 2 moduri: sub formă de fracţie (unde numitorul = nr. spitalului) sau de număr cu 3-4 cifre (primele 1-2 cifre=nr.CA, ultimele două=nr. spitalului). Astfel de ex: Feldspital 2/5 = 502 = Spitalul nr.2 al C.5 Armată. În fig.11 apare sigiliul

Fig.11

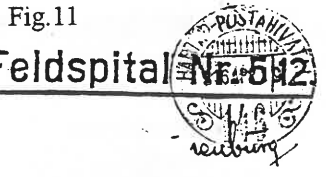

spitalului nr.5 al C.12 Armată din Sibiu, iar în fig.5 spitalul nr.3 al C.8 Armată, aflat în 1917 în Bucureștiul ocupat.

◆ Spitale mobile de rezervă, vezi § III-B și fig.12.

Fig.12

Cu o semnificație neclară apar sigilii de tip "**K.u.K.FELDMARODENHAUS No.**", probabil ceva similar spitalelor de campanie, și întâlnite în subordinea Armatelor.

Identificarea acelor unități militare (batalione, regimente, divizii, CA, etc.) cu baza de recrutare în Ardeal-Banat-Bucovina (ABB), va putea fi facilitată de un articol ce va apare în curând în Buletinul de istorie poștală ABB din Timișoara.

II. UNITĂȚI IMPLICATE ÎN ÎN TRANSPORTUL BOLNAVILOR ȘI AL RĂNIȚILOR SPRE ZONA DE INTERIOR:

-Stația de evacuare/transport bolnavi (**Kranken-Abschubtstation**), vezi fig.13;

-Stația de oprire pentru bolnavi (**Krankenhaltstation**), fig.14-din Borșa, Maramureș;

-Trenuri sanitare, cu sigilii sub cel puțin 2 forme: "**Spitalzug**" (fig.15) sau "**Krankenzug**" (trenuri permanente - fig.15A, sau semipermanente).

Fig.13

Fig.14

Fig.15A

Fig.15

III. UNITĂȚI SPITALICEȘTI DIN SPATELE FRONTULUI (ZONA DE ETAPE ȘI DE INTERIOR)

A. Spitale militare, existente și în timp de pace

◆ Spitale de garnizoană (**Garnizonspital**): pe lângă acestea există în timp de pace câte o "secție sanitară" (**Sanitätsabteilung**) având același număr de ordine, care dă în război personalul necesar serviciului sanitar de campanie. În ABB existau spitalele și secțiile 21 Timișoara și 22 Sibiu. Celelalte erau:

1, 2- Viena,	3-Przemysl,	4-Linz,	5-Brünn, 6-Olmütz,
7-Graz	8-Laibach	9-Triest	10-Innsbruck
11-Praga	12-Josephstadt		13-Theresienstadt
14-Lemberg	15-Krakau	16,17-Budapest	18-Komarom
19-Pozsony	20-Kassa	24-Zagreb	25-Sarajevo
26-Mostar.			

◆ Spitale ale cetăților fortificate (**Festugsspital**), fig.16.

◆ Spitale proprii ale armatelor și armelor= spitalul armatei teritoriale austriece (**Landwehrspital**, fig.1), sau ungare (honvezi), spitalul marinei (**Marinespital**, fig.17), aviației, etc.

K.u.K. FESTUNGSSPITAL Nr.1
in POLA
Sanitätsabteilung.

Fig.16

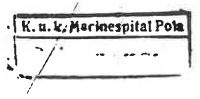

Fig.17

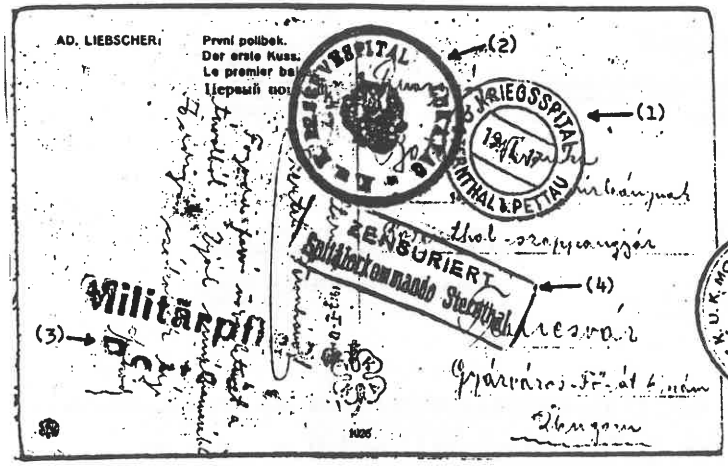

Fig.33

Fig.19

Nu e clar dacă aici poate fi inclus şi "spitalul de război" (**Kriegsspital**), fig.18 şi fig.33.

B. Spitale adaptate din cele civile sau nou organizate în timp de război

◆ Spitale de rezervă (**Reservespital**) - sigiliile lor sunt cel mai des întâlnite pe corespondenţe, numărul lor fiind considerabil şi în ABB (de la localităţi mari- Arad, Oradea, până la cele mici- Dumbrăveni, Orăştie...), vezi fig.18A şi 2- spitalele din Cluj şi Lugoj. In general provin din militarizarea spitalelor civile.

Fig.18

K.u.k. Kriegsspital Nr. VI, Simmering

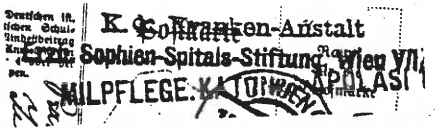

Fig.20

K. u. k. Reservespital in Kolozsvár
III. Abtlg. Unitarius Collegium.

Fig.18A

◆ Spitale mobile de rezervă (**Mobile Reserve Spital**), sunt destinate în mare parte zonelor de etapă. În fig.19 este spitalul din Sebeş (Alba), deplasat după dec.1916 în România ocupată.

Spitale mobile există şi la CA (în fig.12: spitalul I al C.12 Armată Sibiu), in acest caz sunt dislocate în zona frontului şi aparţin de fapt § I.

◆ Spitale ale fundaţiilor (**Stiftung**) de caritate, de ex.: Spitalul (**Krankenanstalt**) fundaţiei Arhiducesa Sofia (fig.20), sau Spitalul de răniţi (**Verwundetenspital**) al fundaţiei Gottfried von Preyer (fig.21), ambele din Viena.

Spitale de război ungare (**Hadikorhaz,** prescurtat **Hk**), spitalul de la rafinăria de petrol (**Petroleumfinomito gyarak Hk**), spitalul de la galeriile de artă (**Mücsarnoki Hk**, fig.22), spitalul de la inst.bancar (**Penzintezetek Hk**), etc.

◆ Diferite "Institute de cură ale oficiului pentru invalizi" (**Rokkantügyi hivatal Gyogyintezete**), din Budapesta (fig.3), Tatrafüred, Besztercebanya, etc.

◆ Alte tipuri de spital de rezervă sunt descrise de varietatea deosebită a sigiliilor întâlnite pe corespondenţe: Spital general (**Allgemeine Krankenhaus,**fig.4), Spital de urgenţă (**Notspital** sau **Not-Reservespital**),fig.23,Spital de barăci (**Barackenspital,**

Fig.21

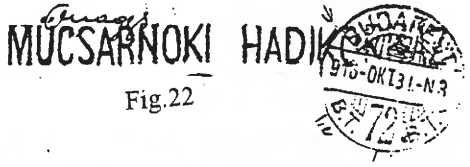

Fig.22

Fig.23

Fig.24

Fig.25

Fig.26

VÖRÖSKERESZT KISEGITŐ KORHÁZ
UNGVAR

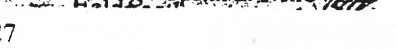

Fig.27

fig.24, spitale particulare (al dr.Kantor în fig.25), **Lagerspital** (fig.26, cu o semnificaţie încă neclară), etc, etc.

fig.28

Vereinsreservespital Nr.3.
Rotes Kreuz-Spital Rudolfinerhaus
Wien, XIX. Billrothstrasse 78.

◆ Spitale ale Crucii Roşii, pot aparţine majorităţii tipurilor deja descrise. Au sigiliile aplicate în culoarea roşie, rareori în

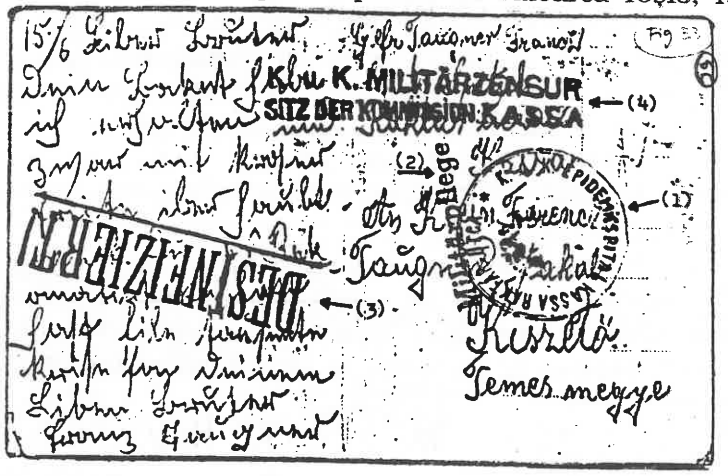

Fig.29

alte culori, pot conţine simbolul Crucii Roşii în compoziţie, dar întotdeauna au specificată apartenenţa la **Rotes Kreuz** sau **Vörös Kereszt** (fig.27, 28).

◆ în fine, o remarcă specială pentru "spitalele epidemice" (**Epidemie Spital**), de la care se pot întâlni, foarte rar, corespondenţe supuse dezinfectării (în încercarea, de o utilitate şi eficienţă discutabilă, de a stăvili propagarea bolilor contagioase prin efecte poştale), lucru atestat prin ştampila auxiliară "**Desinfiziert**" (fig.29).

IV. UNITĂŢI SANITARE DE RECUPERARE (POSTCURĂ)

◆ **Sa**natorii balneare militare (**Militärbadeheilanstalt**), care funcţionau în această formă şi în timp de pace. În ABB exista

doar cel din Băile Herculane (fig.7, vezi şi Medifila nr.16,

Fig.30

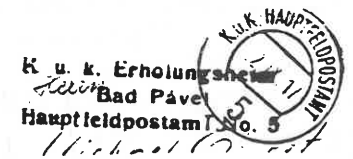

Fig.32

Fig.31

pag.30), celelalte erau la Baden, Carlsbad şi Schönau bei Teplicz (în Boemia).

◆ unităţile civile militarizate sunt sanatoriile (fig.30), casele de convalescenţă (**Rekonvaleszentenhaus**, fig.31), casele de odihnă (**Erholungsheim**, fig.32, etc).

V. DIVERSE

Existau încă din timp de pace şi:

◆ Farmacii de garnizoană: în Alba Iulia, Arad, Cernăuţi, Cluj şi în afara ABB: Cattaro, Esseg, Jaroslau, Klagenfurt, Nagyszombat, Peterwardein, Zara.

◆ Case ale invalizilor (**Militär Invalidenhäuser**) în: Viena (cu o filială la Neulerchenfeld), Praga, Nagyszombat, Lemberg.

VI. UNITĂŢI SANITARE CU STAMPILE POSTALE.

Singurul în partea austriacă a Imperiului /şi singurul spital militar propriu-zis) este spitalul (de fapt complexul de spitale) Sternthal, cu o ştampilă cu textul: "**KRIEGSSPITAL/STERNTHAL b.PETTAU**" (fig.19), căutată de colecţionari, datorită catalogului Tranmer, care o cotează foarte bine.

În Ungaria sunt cunoscute ştampile ale instituţiilor civile militarizate: Institutul de cură Rozsahegy (ştampila cu textul "**ROZSAHEGY/GYOGYINTEZET**", folosită din martie

1917 până la preluarea administrației de către Cehoslovacia), sanatorii ("**Regina Elisabeta**"), ștampila cu textul "**ERZSEBET-KIRALYNE SZANATORIUM**", folosită între 1913-1936 și "Sanatoriul Iosif din Gyula" cu ștampila "**JOZSEFSZANATORIUM-GYULA**",folosită între ian.1914-1936, fig.30), în fine, "Institutul de cură pentru invalizi din Besztercebanya", care a fost folosită între aug.1916 și 1918 ștampila "**BESZTERCZEBANYA ROKKANTAK GYOGYINTEZETE**".

Dr.Dan Grecu, Deva

Prima anestezie cu eter la Timișoara

5 februarie 1847

In 1992 s-au sărbătorit 150 ani de la utilizarea princeps a eterului în anestezie de catre **Crawford Williamson LONG** (1815-1878). Acesta însă nu și-a publicat descoperirea, prioritatea nu i-a fost recunoscută. Prima demonstrație publică privind acțiunea anestezică prin inhalarea de eter sulfuric a fost făcută de **William T.G. MORTON** (1819-1868), la 16 octombrie, în amfiteatrul Bullfinch de la Massachussetts General Hospital din Boston. Demonstrația a fost încununată cu un mare succes, Morton fiind considerat descoperitorul anesteziei. Numele de «anestezie» a fost introdus de către **Oliver Wendel HOLMES** (1809-1894).

De la Boston, Mass., tehnica lui Morton se răspândește în toată lumea, cu o viteză remarcabilă. Aproape fiecare chirurg care a auzit

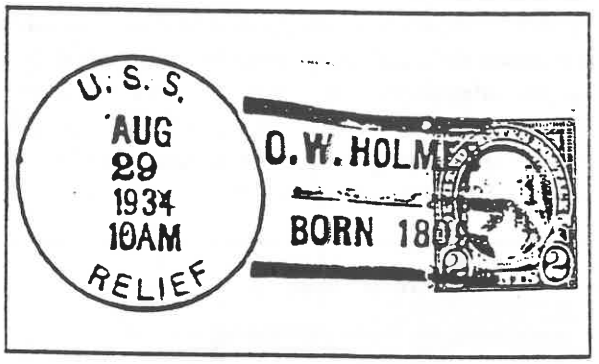

de marea descoperire, s-a simțit dator să-și facă singur câte un inhalator de eter, pe care să-l încerce pe bolnavi, în special în domeniul chirurgiei si stomatologiei. Pe atunci arta chirurgilor consta mai ales în viteza de executie a amputațiilor (piciorul- sub 25 secunde !!!), repuneri ortopedice de fracturi, plăgi. Eterul însă a fost un timp apanajul doar al claselor bogate.

Dar pentru moment, pe parcursul anului 1847 «inventia americană» a suscitat peste tot în lume un mare interes. Rapiditatea cu care pătrunde și în spitalele de pe melagurile nostre, face demn de luat în seamă faptul că la Timișoara putem documenta prima aplicare a eterului la interval de 112 zile după W.C.Morton, la Boston și 46 zile de la folosirea eterului la Londra de către R.Liston.

Acest eveniment are loc într-o după amiază de vineri, **5 februarie 1847**.la spitalul militar când eterul este aplicat unui recrut român Nikola Muntyan, de către medicii garnizoanei **dr.Musil** si **dr.Siess** (acesta fiind medicul sef al garnizoanei Timișoara), făcându-se amputația de necesitate, deget 3 gangrenat la mâna dreaptă. La aplicarea «vaporilor de eter de sulf» s-a folosit un aparat inhalator confecționat pe loc, potrivit cu modelul publicat în "London Illustr.Gazette".

Despre medicii militari ai spitalului militar din Timișoara care au efectuat această primă anestezie cu eter la 5 februarie 1847, cunoaștem puține date, descoperirea textului fiind făcută în arhivele din Timișoara în 1987. Prenumele lui **Musil** (Melchior ?) l-am găsit într-o singură notație, dar fără alte date. Despre **dr.Siess K.J.** am aflat unele date care com-

pletează imaginea medicului-sef al spitalului militar din Timișoara: originar din Sopron (Ungaria) a studiat medicina la Viena, absolvind în 1836 cu teza «Disertatio inaug. medico physiologica somnp.Viennae, 1836». In 1843 a publicat «Epidemia de diaree din garnizoana Timișoara și împrejurimi în 1843». Cunoaștem și faptul că Siess a activat ca secretar al

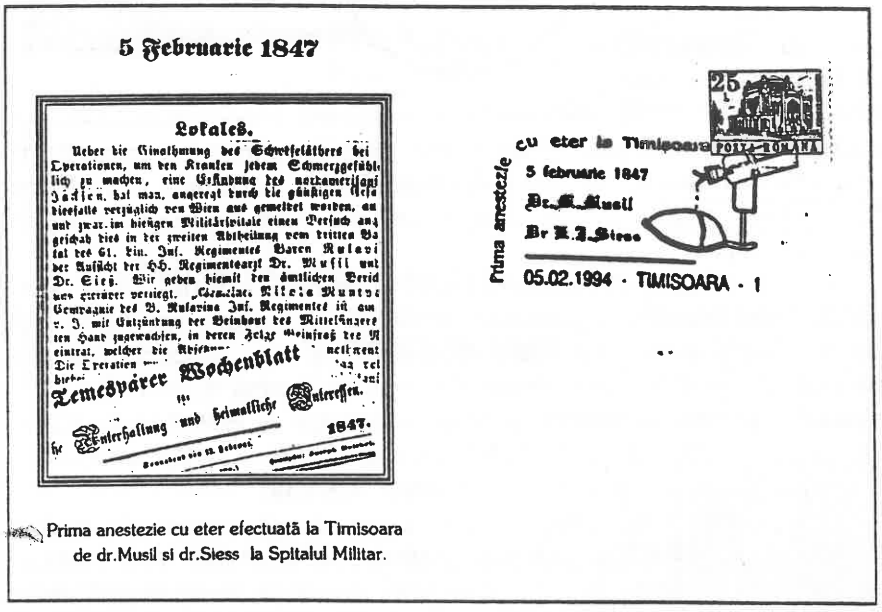

Prima anestezie cu eter efectuată la Timisoara de dr.Musil si dr.Siess la Spitalul Militar.

Societății pentru Medicină practică (Verein für praktische Heilkunde), creată la Timișoara în 1838 de către dr.George Vasile Ciocârlan (1764-1846). Ziarul «**Temesvarer Wochenblatt**» din 13 februarie 1847 care anunță prima folosire a eterului la Timișoara, în insertul «Locales» avea ca redactor pe medicul dr.**David Wachtel** (1807-1872), proprietar al mai multor publicații apărute în Timișoara mijlocului de secol XIX, inclusiv «**Natur und Heilkunde**», a fost membru al Academiilor din Viena, Pesta și Bratislava. Ca medic îi urmează la presedintia «**Societății pentru Medicina practică**», primului președinte

dr.Ciocârlan, iar în publicațiile sale a promovat din plin răspândirea noutăților științifice specifice acelor vremuri. În 1844 are inițiativa organizării la Timișoara a primului mare congres medical, «Al IV-lea Congres itinerant al medicilor și naturaliștilor», care s-a derulat în 13 secțiuni timp de 3 săptămâni.

Trebuie amintit ca anterior intervenției de la Timișoara, o tehnică similară a folosit-o dr.**Franz Schuh** (1804-1865), la Viena (ian.1847) descrierea acestei operații o datorăm lui **Joseph SKODA** (1805-1881), cel care a dezvoltat metodele auscultatorii (semnul lui Skoda). Numele lui, chiar dacă a fost uitat de studenții mediciniști, persistă prin întreprinderea tatălui său, care și astăzi mai fabrică automobile.

Textul din ziarul local menționează în plus și un aparat confecționat pe loc, după un model preluat din London Illustr.Gazette, folosit la vaporizarea eterului în cazul recrutului Muntyan, dar a cărui "perfecțiune lăsa mult de dorit". Întrucât nu dispunem de descrieri sau schițe ale acestui aparat, ștampila folisită pe plicul comemorativ s-a ales în mod deliberat indicând ca element principal flaconul din care picură eterul, dar pe o mască tip **J.F.A von ESMARCH** (1833-1908) care va apare ca instrument mai târziu, în 1870.

N.R În numărul următor al Medifilei vom continua cu o scurtă istorie a anesteziei, evident oglindită în filatelie, deoarece nu sunt puține piesele ce pot fi incluse în acestă temă.

Dr.Sorin Ghișoiu, Timișoara
Dr.Marius Mărginean, Timișoara

Medicina si timbrele nepoștale

Unii le spun vignete, desi au valori nominale si uneori și în anumite zone, au avut un caracter obligatoriu. Alții le spun peiorativ "cinderella", deși nu au nici un motiv să fie desconsiderate. Noi preferăm și propunem să fie denumite timbre **nepoștale** și să fie reabilitate în ochii filateliștilor consacrați. Este ușor jignitor că **Romanian Philatelic Studies** sau **European Philately** se ocupă mai mult de timbrele nepoștale emise în România, decât revistele din țară.

Ca o infimă contributie la acoperirea acestui gol, și dat fiind profilul celor care urmăresc revista **Medifila**, să încercăm să stabilim o punte de legătură între medicină și timbrele nepostale. șI pentru început, două boli care au făcut, sau fac ravagii:

1. TUBERCULOZA:

◆ **1913** - Cunoscute sub numele de «Precursori» în cataloagele românești recente. De fapt, timbru benevol în favoarea asistenței tuberculoșilor din România. Efigia Reginei Maria, având pe cap diadema princiară. Format 26 x 35,5 mm. Dantelate 11½ sau 11½:13½. Hârtie cretată, fără filigran. Tipografiate cu clișee zincografice.

-5 bani verde -5 bani portocaliu

◆ **1927** (?) - Liga contra tuberculozei, Societatea de Crucea Roșie a României, Eforia Spitalelor Civile și Epitropia Sfântul Spiridon Iași, emit un timbru fără valoare nominală (vignetă), cu scopul de a face reclamă pentru Loteria de Stat. Format 25 x 35 mm. Dantelat 11, cu multe neregularități. Hârtie albă, fără filigran și negumată. Tipar offset în trei culori, negru, albastru închis și rosu.

Cunoaștem exemplar ștampilat poștal Silistra, 7 august 1927. Probabil au fost emise mult înainte.

◆ **1928** - «Societatea pentru profilaxia tuberculozei», sub înaltul patronaj al M.S.Regina Maria, tipărește prima emisiune "Dați pentru tuberculoșii din România". Timbrul o înfățișează pe Regina Maria, văzută din profil, în ținută de doliu alb, după moartea Regelui Ferdinand. Una dintre primele emisiuni imprimate în țară prin heliogravură. Format 19 x 25 mm. Dantelate 11½, 13½ și compuse. Hârtie albă, fără filigran. Tipărite în coli de 100 buc., dar și în carnete de 20 buc. Folosite atât pe trimiteri poștale cât și pe acte emise de autorități ale statului, chitanțe și facturi.

-2 lei roz somon
-2 lei verde închis
-5 lei portocaliu

◆ **1935** - Aceeași emisiune, reluată prin tipografiere. Se deosebește de emisiunea 1928 prin valoarea nominală și scrisul mai neglijente și mai groase. Se disting clar punctele raster ale clișeului. Format mai mic 18 x 24 mm. Dantelate 11½, 13½ și compuse. Diverse varietăți de hârtie fără filigran, de la subțire albă la groasă de război. Dantelură în pieptene, cu foarte multe abateri de la dimensiunea tip. Emise în mai multe tranșe care au dus la degradarea clișeelor. A circulat până în anul 1947, fiind și supratipărite cu valori de inflație.

-1 leu negru
-2 lei verde
-5 lei portocaliu
-20 lei albastru închis

-200/2lei verde, supratipar roşu, de mânã
-1000/2 lei verde, supratipar, roşu de mânã

◆ **1943** - "Daţi pentru tuberculoşii din România", format nou, emis sub egida Consiliului de Patronaj. Regina Maria vãzutã din faţã, în ţinutã de infirmierã. Format 21,5 x 36,5 mm. Dantelate 13½. Hârtie albã velinã. Heliogravurã. A circulat pânã în 1947.

- 1 leu brun închis
- 5 lei violet
- 10 lei albastru
- 15 lei rosu
- 20 lei verde
- 30 lei verde gãlbui
- 60 lei ultramarin
-100 lei negru brun
.1000/10 lei albastru, supratipar roşu
-1000/10 lei albastru, supratipar violet

2.CANCERUL:

◆ **1934** - "Douãzeci de locuri frumoase şi monumente din România" (dupã Touring - Club, România), imprimate în Franţa cu supratipar roşu: "LUTTE ANTICANCEREUSE". Format 49 x 28 mm. Dantelate 11½. Hârtie albã. Heliogravurã. Toate 20 buc. emise în carnet în coli de culorile: brun, brun-roscat, verde şi violet. Nu cunoaştem dacã existã supratipar pe toate 4 culori.

◆ **1937** - «Cancerul este vindecabil». Format 18 x 23 mm. Dantelate 14:13½. Hârtie albã velinã. Heliogravurã. Coli de

100 buc. Machetator arh.I.Teodossiu. Existã ştampilate poştal, C.F.R., militar şi de complezentã.

-2 lei brun, cu multe nuanţe.

Poate cele de mai sus, nu sunt toate datele în totalitatea lor. Cine poate sã le completeze, este invitatul autorului.

Ing.Mihai Cojocar, Porţile de Fier II

Biblioteca Walter W.Stiern din Bakersfield

Dr. Adolf W Schwartz, Bakersfield, USA

În data de 28 ianuarie 1994 a fost inauguratã la Bakersfield - Biblioteca WALTER W.STIERN, în cadrul Universitãţii de stat din California. Construcţia începutã în 1992, a necesitat 25 milioane de dolari. Având 5 nivele, clãdirea este amplasatã în campusul universitãţii şi ocupã 150.000 feet². Rafturile ei gãzduiesc peste 350.000 volume, 100 de compu-tere pentru uzul studenţilor şi 800 de scaune. De asemenea se pot gãsi aici baze de date, copiatoare, un fax şi acces prin computer la alte biblioteci ale universitãţii. Are 14 spatii de studiu pentru grupuri, prevãzute cu instalatii video şi 44 încãperi pentru specialişti. Toate încãperile au posibilitatea ca prin computere sã se poatã intra în sistemul informaţional al bibliotecii.

Instalaţiile moderne se reflectã chiar şi în concepţia instalatiilor de iluminare, existând detectori de miscare, astfel încât lumina se stinge automat când încãperea nu este folositã. De altfel iluminarea este posibila şi prin lãmpi de citit individuale, creându-se o atmosferã plãcutã. Cladirea este ancoratã cu 148 de stâlpi cu diametru de 1 m, având piloni stabili la cutremure. Grinzile de oţel sunt atât de groase încât singura turnãtorie care a reuşit sã le facã a fost cea din Arbed (Luxemburg). Existã de asemenea peste 52 mile de cablu pentru telecomunicaţii, fiind proiectat aici un releu de transmisie, în viitor.

WALTER W. STIERN s-a născut la 8 martie 1914 la San Diego CA. Când a fost mic s-a mutat cu familia la Bakersfield unde şi-a făcut studiile, inclusiv un an la Colegiul din Bakersfield. A studiat medicina veterinară la Colegiul de stat de la Washington

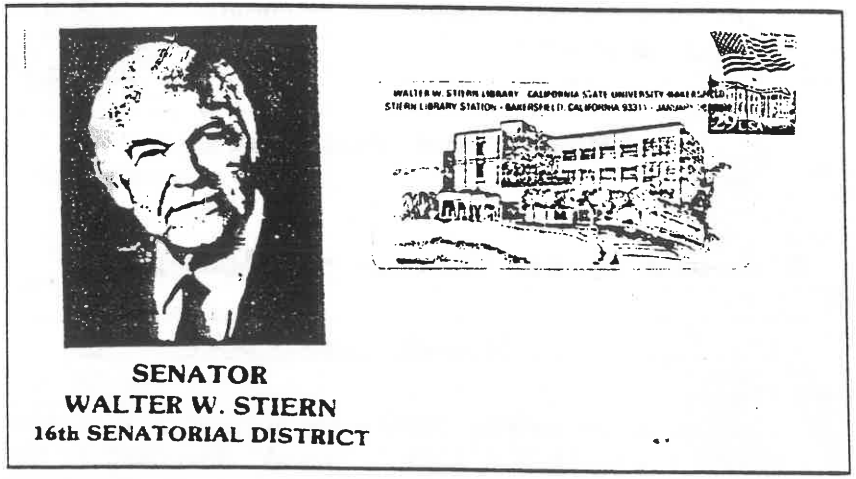

(1933-1938). După susţinerea examenului de stat, în 1938 deschide Spitalul veterinar din Bakersfield. Din 1945 i se asociază fratele său, Richard, care este tot veterinar. Dr.Walter Stiern a practicat medicina veterinară timp de 20 de ani în Kern County. În 1958 a fost ales senator de California şi reales până la pensionarea sa în 1986. A murit în Davis, California, la 21 februarie 1988. A făcut parte din Comitetul de finanţe, agricultură, educaţie şi resurse pentru apă. A fost preşedintele comitetelor legislative, de buget şi pentru amendamente constituţionale.

Principala sa preocupare a fost însă învăţământul. A fost decanul Senatului Californian şi a fost cel care a propus înfiinţarea Colegiului de Stat în Bakesfield, actualmente universitate de stat.

Campusul Universităţii are şi o grădină de trandafiri Walter Stiern, ingrijită de un grup de voluntari. Numele său este purtat şi de o şcoală medie din localitate, de un parc, de un parc şi o sală de sport din Barstow, California şi de Spitalul veterinar din Bakersfield.

Material filatelic: plic comemorativ, 28.01.1994, cu autografuI soţiei dr.Stiern

Bere, vin şi miere

vechi remedii pentru tratarea bolilor de pântec

La 18 august 1981, fosta R.D.G. a emis o serie de 3 mărci poştale «Raritäti din bibliotecile din RDG". Când am văzut cea de-a treia valoare a seriei (fig.1), mi-am dat seama că acestă piesă ar putea fi de cea mai mare importanţă pentru colecţia mea de istoria numerelor, presupunere confirmată de investigaţiile ulterioare- manuscrisul conţine multe numere egiptene. Dar Papirusul Ebers reprezintă un material important şi pentru tema medicină.

Un compendiu medical

Pe marca la care ne referim putem deci vedea un fragment din Papirusul Ebers, care este păstrat în Biblioteca Universităţii din Leipzig. Acest document este unul dintre cele mai vechi papirusuri medicale egiptene care s-au păstrat până astăzi. A fost în jurul anului 1550 î.e.n. şi descoperit în a doua jumătate a secolului trecut. Papirusul poartă numele lui **Georg Ebers (1837-1898)**, egiptolog german, care l-a făcut public în 1875.

Papirusul Ebers este considerat ca fiind un compendiu medical sau o selecţie, conţinând în special reţete (adesea în mai multe variante) pentru diverse boli, dar conţine şi descrieri ale unor boli. Textul este dispus pe 108 coloane numerotate, fiecare coloană având 20-22 rânduri. Lucrarea este scrisă în stilul aşa-numit "hieratic", o formă cursivă a scrierii hieroglifice. Acest gen de documente sunt de obicei scrise cu cerneală neagră, dar uneori este folosită cerneala rosie pentru marcarea unui pasaj important (ca începutul unui text sau rezultatul unei adunări) - aspect întâlnit şi la Papirusul Ebers.

Două reţete

După o incantaţie ce trebuie făcută de medic sau de preot înainte de tratamentul medical, Papirusul Ebers începe cu un grup de reţete (care se întinde de la coloana 2, linia 7, până la col.36,

linia 3), având ca titlu «Setul A de remedii contra bolilor pântecului». Fragmentul de text (care se citește de la dreapta spre stânga) prezentat pe marca germană, reprezintă primele 9 linii ale coloanei a treia și conține 2 rețete. Liniile 1 și 2 sunt sfârșitul unei rețete, iar liniile 3-9 conțin a doua rețetă. Traducerea sună cam în felul următor:

3

se înghite cu bere	1/32 (hekat)
sau vin	1/64 (hekat)
alt *(remediu,n.a.)*	
planta aaam	1/8
colocynth	1/8
plante de câmp	1/8
miere	1/32

se amestecă împreună
se consumă într-o singură zi.

Vechile laxative

Cum putem interpreta aceste rețete ? Cu ce le-am putea asocia? Părerea lui B.Ebbell este că «descrierea bolilor nu era necesară pentru cititorii egipteni; medicul stabilind diagnosticul, știa despre ce este vorba (...). Multe dintre "numele bolilor" nu pot fi înțelese în prezent, iar unele sunt doar simptome». În ciuda acestor dificultăți Ebbell pare să fie destul de sigur despre ce boli este vorba aici, deoarece el traduce frazele ce precede liniile 1 și 2 ale coloanei 3 ca fiind «Remedii pentru depresie: colocynth 4 ro, miere 4 ro, se amestecă împreună și se consumă».

Mai recent, H.Grapow a publicat un nou studiu al textelor medicale egiptene și a ajuns la concluzia că traducerea Papirusului Ebers de către Ebbell este îndoielnică în multe locuri, în special în pasajele ce descriu boli. In loc de "Remedii pentru depresie" ("Remedy for dejection"), Grapow traduce "Remedii pentru purgație" ("Mittel für das Ausscheiden") sau "laxative" ("Abführmittel"). Considerând această traducere ca fiind valabilă, înseamnă că laxativele noastre moderne au o istorie de cel puțin 3500 de ani !

H.G. van Dijk, Olanda

Kossuth Zsuzsa

La 8 septembrie 1993, de Ziua Mărcii Poștale din Ungaria, au fost emise 2 mărci poștale: 5 Ft.-Kossuth Zsuzsa și 10 Ft. Florence Nightingale. De asemenea o colită -20 Ft.- "Bătălia de la Solferino", pictură de Carlo Bassoli. Vom prezenta portretul de pe prima marcă.

Kossuth Zsuzsa (Susana), sora lui Kossuth Lajos, conducătorul revoluției ungare împotriva dominației austriece, din 1848-49, a fost soră șefa a Spitalelor militare din Ungaria. In mai 1949 a făcut apel către femeile care vor să sprijine lupta pentru libertatea și independența față de domnia habsburgică, să ia parte la munca de îngrijire a răniților în spitalele de campanie, să organizeze chete pentru materiale și spitale. In urma apelului și a bunei organizări, în iulie 1849, deja funcționau 72 de spitale de campaniei. Aici majoritatea muncii de îngrijire a bolnavilor a fost făcută de femei voluntare, necalificate.

In aceste spitale au fost îngrijiți și soldați austrieci, inamici, dar răniți. Acest lucru a fost uitat de puterea habsburgică și Kossuth Zsuzsa a fost arestată împreună cu mama și surorile sale și deținute timp de 7 luni. In 1850, deschide o școală la Budapesta, dar aceasta a fost închisă de autoritățile imperiale și ea a fost întemnițată la Viena, până în 1852. După eliberare, emigrează în S.U.A., unde trăiește în condiții grele la New York, unde moare în 1854. Va fi înmormântată în cavoul familiei Douglas.

Despre Florence Nightingale s-a mai scris, este foarte cunoscută. Aici menționăm doar un lucru mai puțin cunoscut - că ordinul întemeiat în amintirea ei, de către Crucea Roșie Internațională (care figurează pe marca de 5 Ft.), a fost propus de către Președintele Crucii Roșii Ungare, contele Endre de Csekonics, la al IX-lea Congres Internațional al Crucii Roșii, ce a avut loc la Washington, în 1912. Medalia era atribuită «Doamnelor

care au excelat în îngrijirea bolnavilor». Prima dată, în 1920, au fost decorate 51 de surori de diferite nationalităti. (După Miklos Brüll.)

Dr.Bela Nagy, Baia Mare

Şarpele lui Esculap

In data de 3 iulie 1993, Poşta Republicii Moldova a emis un bloc de 4 valori reprezentând pe **Elaphe longissima** sau **Şarpele lui Esculap**. Această specie face parte din ordinul squamata, familia Colubridae. Are capul mic si îngust, corpul zvelt şi coada lungă şi subţire. Atinge lungimea de 1,5-2 m. Dorsal este acoperit de solzi mărunţi, iar ventral are un singur rând de plăci cornoase. Se hrăneşte insecte, broaşte, pasări, mici mamifere, ouă. Aria lui de răspândire este sudul şi centrul Europei, Asia Mică şi Nordul Iranului.

Conform legendei, acest şarpe i-a adus lui Esculap (Asklepios) un venin care îi readucea la viată pe cei morţi. Esculap era fiul lui Apolo şi a fost crescut pe povârşurile Pelionului de către centaurul Chiron. Sub îndrumarea lui, ajunge un tămăduitor atât de iscusit, încât îşi întrecea chiar profesorul. Nu numai că vindeca orice boală, dar readucea la viaţă pe cei morţi, cu veninul adus de şarpe. Prin aceasta îi mânie pe zeii Hades şi Zeus, deoarece încălca legea statornicită de ei pe

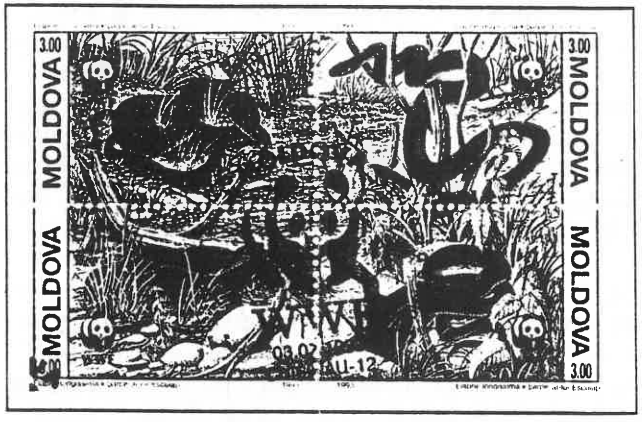

Pământ. Zeus aruncă un fulger asupra lui şi îl ucise. Dar nemuritorii au continuat să îl cinstească precum un zeu, acela al tămăduirii şi al medicinei. Dacă portretul lui Esculap a apărut pe timbre din Grecia, acum el este indirect omagiat de Poşta din Moldova.

Dinu Dumitraşcu,

Otakar Kukula

(1867-1925)

Fiu şi nepot de medici, Otakar Kukula s-a născut la 2.02.1867 în Jicin, Boemia şi a studiat medicina la Praga şi Viena, absolvind la Praga în 1890. S-a specializat în chirurgie şi a devenit şef de lucrări în 1897, conferenţiar în 1901 şi profesor în 1904. De altfel încă de la vârsta de 14 ani, sub supravegherea tatălui său, a făcut primele amputaţii. A fost un renumit chirurg, a publicat numeroase lucrări despre chirurgia abdominală şi urologică. In timpul celui de-al II-lea război mondial a condus un spital militar. A murit îla 12 august 1925.

Dr.Adolf W. Schwartz, Bakersfield, SUA

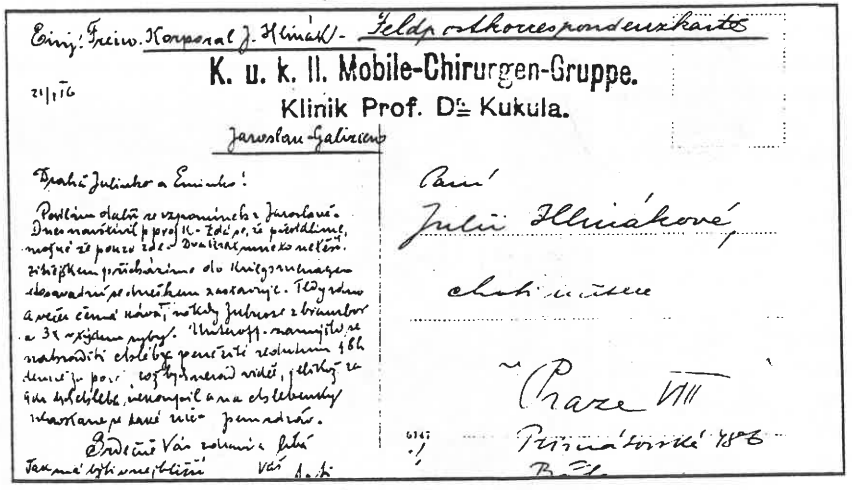

CARTOFILIE

Pericolul real al răspândirii infectiei cu HIV a determinat declansarea unei propagande de anvergură. Nu doar filatelia sau marcofilia au fost implicate în campania de educatie sanitară. Recent apar informatii despre cărti postale prin care se fac recomandări de profilaxie a SIDA. Astfel, **The AIDS Committe** din Ottawa, Canada, a lansat o serie de cărti postale larg distribuite de propagandă pentru uzul prezervativelor, atât la homo- cât si la bisexuali. Cum declară liderul proiectului, Glenn Rocket pentru revista OMS - **Global AIDS News** - s-a încercat reliefarea faptului că utilizarea prezervativelor asigură nu numai confort ci si protectie, indiferent de partener. Personajele desenate sunt oameni obisnuiti, evitându-se reprezentarea traditională a flăcăilor muschiulosi.

In India, o organizatie neguvernamentală a început să promoveze chnici de Kama Sutra în diverse medii, inclusiv pe cărti postale ilustrate. Acestea reprezintă scene din manualul de sex sanscrit. Promotorii afirmă că în medie un partener are 70-80 contacte pe an, în medie. In Kama Sutra sunt ilustrate 65. Se consideră că schimbând pozitiile de sex, scade dorinta de a căuta alti parteneri si deci, riscul unor contacte nesigure si chiar infectante. Lozinca actiunii este: **Mai bine multe pozitii cu una, decât o pozitie cu mai multe!**.

Dr.Dan Dumitrașcu, Cluj

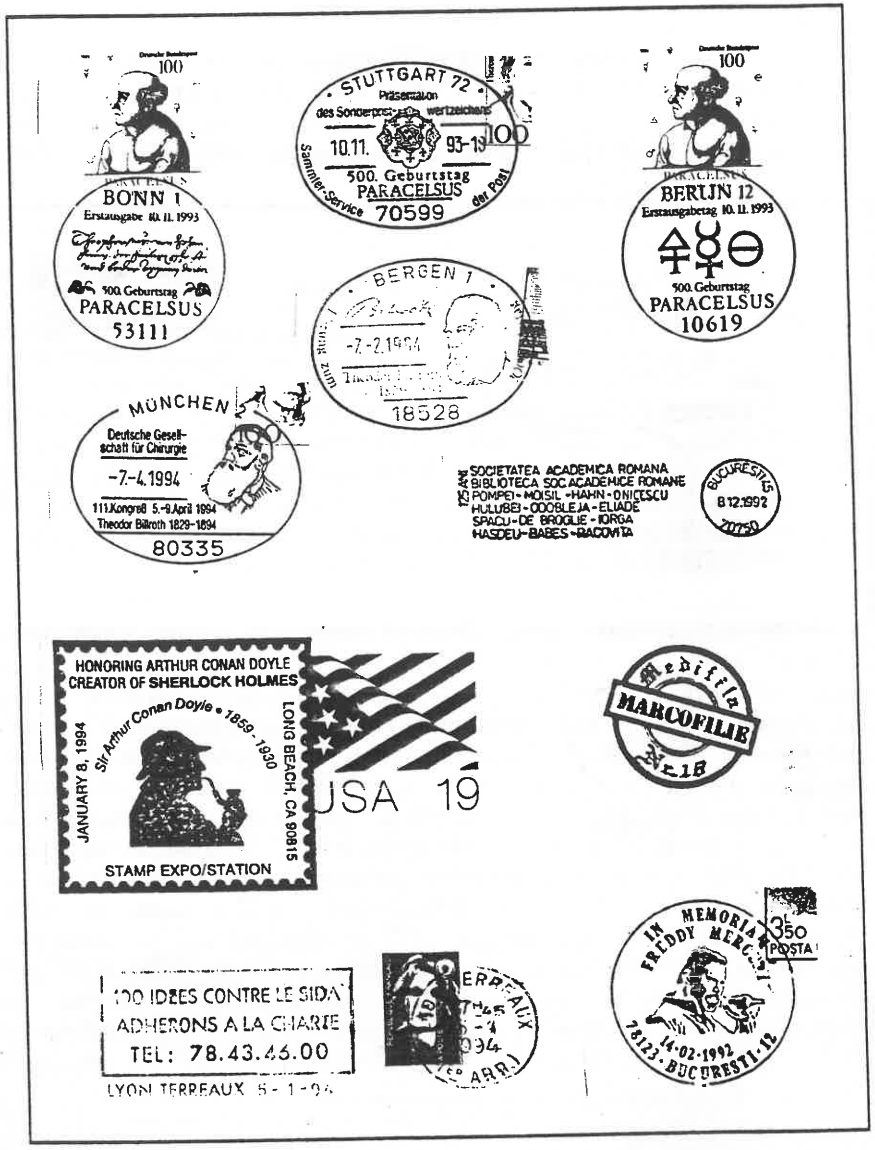

Un medic campion european la tenis de masă

Despre sportivi de performanţă care au fost medici se cunoaşte chiar din antologiile de filatelie medicălă. Acum avem şi un exemplu românesc. In 28.12.1992 s-a realizat la Cluj ştampila "CSM Cluj-Napoca 5 victorii la tenis de masă în CEE 1961-1967".Ştampila

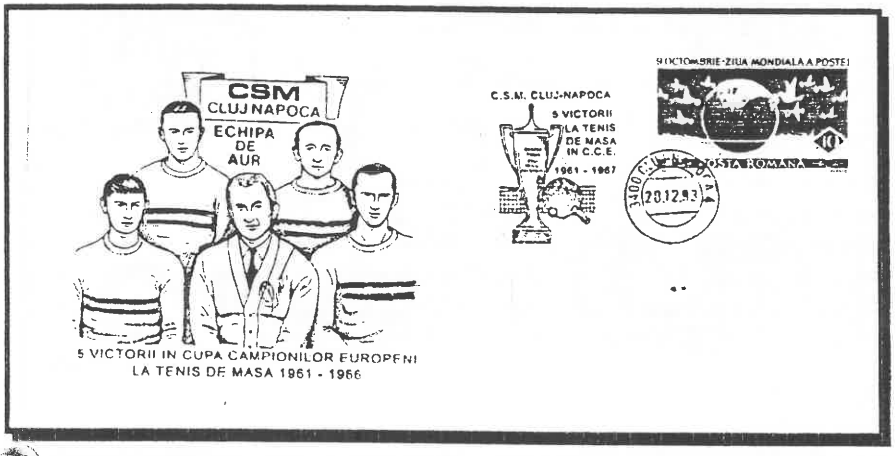

omagiază echipa de aur a CSM Cluj, care reprezenta atunci la ping-pong cam ceea ce reprezenta Real Madrid la fotbal. Ilustraţia plicului, realizat de ing.Dan Cosma reprezintă pe antrenorul emerit Farkas Paneth, fost campion mondial cu echipa României la tenis de masă la Praga, în 1936. Acolo a participat datorită eforturilor Prof.dr.Iuliu Hatieganu şi a consemnat un record ce figurează încă în Guiness Book: a jucat o minge peste 2 ore, cu un adversar francez ! Pe plic, el este înconjurat de jucătorii săi, care au obţinut la Europene aur în 1961, 1964, 1965, 1966, 1967 şi argint în 1963. Sportivul aflat în stânga antrenorului- dreapta în fată pe ilustraţie, este medic. Dr.Radu Negulescu a combinat inteligent sportul de performanţă cu actul medical de performanţă. A lucrat ca asist.universitar la Clinica Ginecologie II din Cluj, sub conducerea Prof.Vinţi. A fost unul dintre primii bursieri Humboldt. La intoarcerea la Cluj a introdus ecografia ginecologică. A renunţat la perspectivele didactice strălucite pentru a emigra în 1981. Acolo, în plină maturitate, desfăşoară o activitate practică plină de succese.

Dr.Dan Dumitrascu, Cluj

Ziua mondială a sănătăţii

Ca în fiecare an, la 7 aprilie, sărbătorim Ziua mondială a sănătăţii. Anul acesta tema a fost un motiv de bucurie pentru stomatologi, sloganul fiind "Sănătatea Dumneavoastră începe cu zâmbetul Dumneavoastră".

Cu această ocazie şi gruparea noastră a realizat un plic şi o ştampilă ocazională (Timişoara, 7.04.1994), subliniind importanţa pe care o are pentru fiecare gestul banal, dar atât de important al folosirii periuţei de dinţi. Desenul plicului (machetator dr.Marius Mărginean) a fost folosit şi pentru realizarea unui afiş de educaţie sanitară, în colaborare cu "Laboratorul de promovarea sănătăţii şi educaţie pentru sănătate Timişoara" care l-a multiplicat (2.000 ex.) şi a fost distribuit unităţilor sanitare din Jud.Timiş.

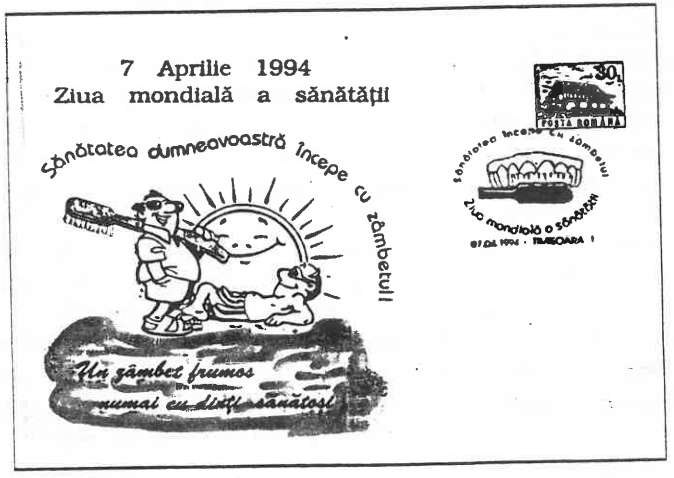

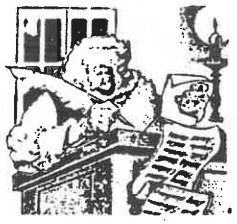

Revista revistelor

❑**Catalogul stampilelor medicină-crucea roşie**, început anul trecut de **dr.Peter Gysin, Interlaken, Elveţia**, continuă anul acesta cu volumul II, într-o realizare grafică impecabilă, format A4, 160 pagini. Conceput ca şi primul volum, lucrarea are 2 părţi principale: o prima parte tematică, având capitolele: Oftalmologie, optică, nevăzqtori, Persoane handicapate, reabilitare, Nursing, Medicină militară, Băi termale, Crucea rosie şi Medici şi persoane importante legate de medicină; partea a doua este un supliment cu ştampile din Deutsches Reich, German Post, Saar, RFG, West-Berlin, RDG. Volumul III, care este prevăzut pentru vara acestui an, va cuprinde ştampile din Elveţia, Austria şi francaturi mecanice Germania.

❑**Stamp Lover** nr.1/1994 conţine articolul lui Tom Wilson «Biografia lui William Harvey». Nr.2/1994 cuprinde un alt articol al lui Tom Wilson «Farmacia sub stele»- este vorba de farmacia în care a lucrat Ignacy Lukasiewicz, născut la Lvov în 1822 şi farmacist format la Cracovia şi Viena. El a inventat lampa cu petril. Apare pe mărci poloneze în 1960 şi 1982, într-o serie cu 5 tipuri de lămpi cu petrol. Foarte interesante sunt datele despre reorganizarea filateliştilor britanici. După dispariţia Federaţiei Filateliştilor Britanici, a urmat Societatea Filateliştilor Britanici, care acum a devenit constituenta Asociaţiei Societăţilor Filateliştilor Britanici. Noul organism are 30.000 membrii şi cotizaţia - 0,50 lire.

❑**Topical Time** nov.-dec. 1993 - printre multe materiale interesante găsim un articol «Tuberculoza în filatelie» de John T.Tierney, un material interesant şi documentat ce acoperă întrega istorie a luptei contra bacilului Koch. Numărul din ian.-febr. 1994 este în întregime dedicat vignietelor- "cinderella" cum le numesc americanii- printre care se găsesc foarte multe cu temă medicală. Un articol separat, "Vignetele poştale contra alcoolismului" prezintă o istorie a luptei

contra alcoolismului în mai multe tări ale lumii. De asemenea sunt prezentate vignetele relizate pentru promovarea luptei contra tbc.

❑**La Philatelie Francaise** nr.477 (martie) 1994- conţine articolul «Sifilis şi SIDA», unde se face un paralelism între cele 2 boli, în special din punct de vedere epidemiologic şi psihologic. De reţinut acţiune amplă realizată de cele 6 canale TV franceze) la 7 aprilie a.c. ("sidathon") pentru adunarea de fonduri pentru lupta contra SIDA. A fost anunţată şi emiterea unei marci poştale de către Franţa cu tema SIDA, în cadrul seriei "Europa" de anul acesta.

❑**Philatelia Medica** 94/1994 cuprinde biografiile multor medici români: D.Ciugureanu, D.Bagdasar, N.Paulescu, T.Russu, E.Anca, V.Mircu. Continuă lista microbiologilor şi foarte interesanta rubrică de farmacie.

❑**Catalogul expoziţiei Crucea Roşie-Medicină Tel Aviv**, 28-31.03.1994. Este de foarte bună calitate ca =i conţinut şi condiţii tipografice. Are articole interesante şi ilustraţii ale unor mărci şi piese de Crucea Roşie de mare valoare. Printre cei 17 expozanţi, unii cu mai multe colecţii, apar şi colaboratorii noştrii, dr.Marcel Mayer Kohn şi dr.H.Faibel. Reţinem din articolul d-lui M.Michali că prima marcă de Crucea Roşie a fost emisă de Portugalia, în 1889, urmată de România ("Mama răniţilor"), 1906, apoi de Turcia, 1916.

❑**Buletinul informativ Rotes Kreuz** 116/'94, prezintă mărcile de cruce roşie din coloniile franceze, din Bohemia şi Moravia, din Slovacia precum şi carnetele cu vignete în sprijinul Crucii Roşii din al III-lea Reich şi noutăţi Franţa.

❑**Filatelia** 12/1993 publică un alt articol pentru care suntem invidioşi: «Corespondenţa prizonierilor de război români din Bulgaria» de N.Blistyar. Articolul bine scris este o dovadă de cum se poate contribui la dezvoltarea bibliografiei filatelice dacă ai şansa să dai peste materiale interesante, atunci când eşti bine documentat.

❑**Buletinul cercului de studii a istoriei poştale din Ardeal, Banat şi Bucovina** nr.1/1994 - este al cincilea, dar primul recenzat în revista noastră. Motivul- articolul «Lagărul de carantină Braşov» de C.Scăiceanu, Craiova. Este prezentată o ştampilă (descrisă şi de d.Tiron) violetă din 1920- probabil este vorba de o carantină medicală. Printre autori figurează şi colaboratorii noştrii dr.Demeter, Lugoj şi dr.Grecu, Deva. O revistă de mare ţinută, foarte utilă în publicistica noastră filatelică. I-am sugera doar un lucru, să-şi schimbe grafica copertei I.

❑ **Argentina**: -25.09.1993- Arbori din Buenos Aires (Magnolia grandiflora), 4 val.
❑ **Belgia**: -18.09.1993- Lupta contra cancerului, 1 val
❑ **Rep.Cehă**: -19.01.1994- Anul internațional al familiei, 1 val.
-2.02.1994- Aniversări, 2 val. (1 val.=Georgius Agricola)
❑ **Rep.Dominicană**: -?1992- Construcții istorice, 2 val. (1 val.=Ruinele Spitalului St-Nicolae -primul spital din America)
-1992- 500 ani de la descoperirea Americii, 4 val. (1 val=Columb cumpărând tutun)
❑ **Germania**:. -13.01.1994- Anul Internațional al Familiei,1 val
❑ **Iordania**: -23.10.1993- Ziua mondială a nevăzătorilor, 2 val.
❑ **Iran**: -3.02.1993- Ziua invalizilor de război- Medalie de aur la voley pentru echipa iraniană la Jocurile Paralimpice de la Barcelona (1992)- 2 val.
❑ **Koreea de sud**: -28.08.1993- Congresul Internațional al Societății Internaționale de ortopedie și traumatologie (SICOT '93), Seul, 1 val
❑ **Kuwait**: -20.04.1993- Săptămâna copiilor surzi, 4 val.
-15.05.1993- Prizonieri de război kuwaitieni în Irak, 3 val.
❑ **Laos**: -26.06.1993- Lupta contra drogurilor- 3 val.
❑ **ONU** Geneva, Viena și New York:-4.02.1994- Anul international al familiei, câte 2 val.
❑ **Paraguay**: -24.05.1993- 50 ani Leprozeria catolică "Santa Isabel", 4 val.
-18.06.1883- 100 ani Școala Goethe, 2 val.

❑ **Qatar**: -7.04.1993- Ziua mondială a sănătății, 2 val.
❑ **Rusia**: -25.11.1993-Lupta contra SIDA, 1 val.
❑ **Salvador**: -14.07.1993- Spitalul de copii "Benjamin Blood", 1 val.
-6.10.1993-100 ani As.Supravegherea medicamentelor, 1 val.
❑ **São Tome și Principe**: -29.07.1992- Olymphilex '92 Barcelona, Bloc 3 mărci ("Magic" Johnson)
❑ **Siria**: -12.05.1993 - 25 ani Instit. National de Oftalmologie, 1 val
-12.05.1993-Al II-lea Congres Panarab de Oftalmologie,1 val
-6.11.1993- Săptămâna științei- Ibn al-Baitar, botanist și farmacist, 1 val.
❑ **Togo**: -24.08.1992- Dansuri Woo-Doo, 3 val.
❑ **Vietnam**: -20.11.1992- 90 ani Facultatea de medicină din Hanoi, 2 val (+ Dr.Alexander Yersin)
-27.02.1993- Plante medicinale, 5 val.

SPONSORI:
S.C.PECO S.A. CLUJ
SPC CARUSEL SRL ORADEA
CORECT SERVICE SRL TIMISOARA

Table of contents:

❑K.u.K.Military Medical Service Cancellations ___p.4
❑First Anesthesia in Timișoara _____p.14
❑Medicine and Cinderella _____p.18
❑W.Stiern Library in Bakersfield, USA ___p.21
❑Beer, Wine and Honey _____p.23
❑Kossuth Zsuzsa ___p.25
❑Aesculapius' Snake _p.26
❑Otakar Kukula ___p.27
❑AIDS Postcards ___p.28
❑Cancellations _____p.29
❑Reviews _____ p.32
❑New Issues _____ p.34